

Finnországi találkozások

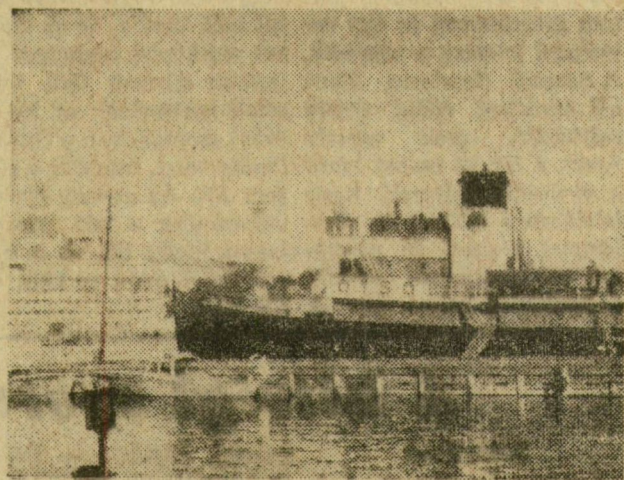
8. Rögtönzött karnevál

Varga Akos úlnaplója

Finnországban hűvösebb az esték, az aránylag meleg napokat váratlanul hideg éjszakák váltják fel. Emlékeztünk mégsem a tavakról beszélt csipős alkonyi szél, hanem az estjénket hangulatával, közvetlenségével áttörő baráti találkozások élménye marad meg. Ahány találkozó, annyi meglepetés; ahány este, annyi új szín. Finn barátaink szinte kifogyhatatlanok az ötletekből, s figyelmességük végtelennek tűnik.

Ujabb baráti találkozón veszünk részt. Tulajdonképpen azt sem tudjuk, kik a meghívóink. Helsinkit munkásnegyedének hat-hétemeletes házai között rohan autóbuszunk. Amikor gépkocsivezetőnk lassítani kezd, kíváncsian keressük a művelődési házat, vagy a munkásklubot, ahol a találkozóra sor kerül. Páradságunk hiábavaló. Egyetlen más jellegű épület sem bontja meg a bérházak sorát. A fogadásunkra utcára torló fiatalok egy sötét kapualjából nyíló, szűk előszobába irányítanak. Kicsit szorongó érzéssel vetjük le kabátjainkat. A körülöttünk forgoló, rikítóan rosszul öltözött fiatalok elűntek eddigi vendéglátóinktól. Egy-egy férfias arcú, rosszul festett nő, fél szemén fekete kötetet viselő, színes-szálcs hüllyen gyanakvást kelt bennünk. Csak az ajtó felett olvasható magyar nyelvű „Isten hozott” felirat sejteti, hogy nem idegen helyre tévedtünk. Egyesével tudunk csak belépni a rosszul világított helyiségbe, ahol mielőtt még szemünk hozzá szokna a homályhoz, fiatal fiúk, lányok „vesznek” kezelésbe” bennünket. Valaki nehézkesen egy csúcsos bohócsapkát nyom a fejünkre, más ruhánkat megnézi. Közben a falra feszített fehér vásznon a legkülönbözőbb amerikai dzsesszenekarok váltják egymást. A trombiták és klarinétok rikoltozásába egy-egy feldúlt szék csattanása vegyül. Nehezen tudjuk kikapartani az asztalok közé ékelte szabad székeket. Nem látjuk, csak érezzük, hogy lassan benépesül körülöttünk az aránylag kicsi helyiség. Az egyre jobban szűkítő zsongásból finn és magyar szavak ropognak fel. Azután ahogy egy hosszú dobszó utolsó hangjával kifut a film az egyetlen fényforrást jelentő vetítőgépbe, sötétség borul a helyiségre. Hajunkat suhanva ropogó papírszekerek érintik, s mire sorra kigyúlnak a lámpák, karneválnak találjuk magukat. Hatalmas hahotával nezzük egymást. Mindannyian fejt színes bohócsapkát díszítik. Kéményseprőkre emlékeztető arcunkból pedig csak a szemünk fehérik ki. A mókás hagyomány (amely a különbözőképpen öltözött emberek egy-egy mulatság idejére való egyenjogúságát hangsúlyozza) finn vendéglátóinkat sem kímélte meg. Az összehatás néger mulatság képét idézi. A feketére kormozott arcok felett bőséges zuhatagban omlanak a színes papírszalagok. Piros-sárga fényű lámpák világítják meg a külvárosi kikötőnegyedébe varázsolt helyiséget. (A falakra feszített hatalmas csomagolópapírokra vidáman dülöngelő háziorokot, horgonyzó üttökopott hajókat festettek vendéglátóink. A terem sarkait pedig mennyezetről függő halászhálókkal zárták le.) Ebben a környezetben már másképpen hatnak a mesterségesen rosszul öltözött, vagy éppen apácáknak, hinduknak, kínaiaknak és teltalpas, rosszul festett nőknek álcázott fiúk. A villanygrúttást követő néhány perces meglepetésszerű látványosságok után a vendéglátóink, akik valószínűleg már/hetek óta készülnek a találkozásra. Közben az asztalra házi készítésű sütemények és limonádéval telt üvegek kerülnek, megindul a barátkozás is. Pár mondatos üdvözlő beszédében arra is alkalmat

talál a Demokratikus Ifjúsági Szövetség munkáskertületi szervezetének vezetését magára vállaló pedagógusnő, hogy felvázolja alapszervezetük célkitűzéseit, mindennapi munkáját. E szavakból, valamint a látottakból egy rendkívüli energiával, a cél érdekében minden alkalmas eszközt felhasználva dolgozó ifjúsági szervezettel ismerkedtünk meg.

Részlet a déli kikötőből

meg. Módszerük és lendülete talán leginkább a fel szabadulás utáni évek ifjúsági munkásszervezetének (SZIT, MADISZ) tevékenységére emlékeztet. A rengeteg finn ifjúsági szervezet tömegekre vágyó, csalogató tevékenysége ellen politikai felvilágosító munkával, a fiatalok életkorához illő szórakoztató rendezvényekkel, kemény, ütőképes kollektívák kialakításával harcolnak. A jól pénzelt jobboldali szervezetekhez viszonyított szűkös anyagi helyzetük (amely alig fedezi az üzemeltetésük költségeit) rendkívül sok ötletet, leleménységet kíván tőlük. A finn fiataloknak az est folyamán is megmutatkozó aktivitását látva többször sóhajtottunk egy-egy elkényelmeskedő kerületi, vagy üzemi KISZ-alapszervezetünkre.

Finn barátaink talán a hangulatkezelés módszereiben a leggazdagabbak. Két-három táncszám közt iktatott szavakat, tréfa szinte észrevétlenül szolgálja a politikai felvilágosítás céljait. Még néha társasjátékaik is az aktuális eseményekhez kapcsolódnak. Rakétajátékuk például kitűnő alkalom ad a szovjet rakétatechnika fölényének tudatba vésésére. Másik játékuk pedig a szomszédos kerületek fiataljainak és önmaguknak karikírozásán keresztül a helyes viselkedésre hívja fel a figyelmet. Munkájukra nagyon jellemző, hogy a feladatok egymást közt mindig megosztják, s valóban szervezeti életet élnek. Itt nem a vezetőségre hárul minden tennivaló. Az egyik táncpartnerem elmondja, hogy lemeztánczóra, rádióra egyelőre nincs pénzük (ez érdekes módon igen drága Finnországban), ezért néhányan megtanultak muzsikálni. A néha fals hangokat is fogó kis tánczenekar azóta díjazatlanul áll rendelkezésükre, s az alig 40 tagú szervezetben mindenkinek van valamilyen megbízatása. Az a lány

szőke hajú fiú, akivel kicsit kézzel-lábbal belyeggyűjtésről beszélgettünk, nagy bosszúságuk közepette magamra hagyta. A következő percben gitárral a kezében jelenik meg és meglepően jó felkészültséggel énekli a nagyon népszerű olasz slágereket. Mások szavalnak, táncolnak, vagy éppen vidám jeleneteket mutatnak be. Van külön vetítőgép-

kezeldjük és házi filmopera-török is, de ugyanígy akad játékmesterük, dekorációsuk is. Nem lehet csodálkozni, hogy szinte észrevétlenül repül el a kitűnően előkészített este négy óra. Drágán bérelt autóbuszunk nincs tekinthető a forró hangulatra, s így búcsúznunk kell. Nehéz a távozás. Még egy-egy emlék, egy-egy virág, egy-egy ajándék.

Következik:
**BÚCSÚZÁS
A VIT JEGYÉBEN**

Ma kezdődik a „Legyen Szeged fürdőváros” előadássorozata

A két nap folyamán 15 referátum hangzik el

Jó néhány hónapja, hogy napirendre került Szeged kedvező adottságainak fokozott kihasználása. Több elgondolás született a város fejlesztésének, a viszonylag enyhe éghajlatnak és nem utolsósorban a Tisza vízének rendszeres hasznosítására. Ez a kezdeményezés, ami „Legyen Szeged fürdőváros” jelszóval indult, most meglehetősen előtérbe került. A városi tanács, a Hazafias Népfőnt, valamint a Hidrológiai Társaság egyaránt

két napos ankétot rendez Szegeden, amelyen a különböző területek szakemberei vitatják meg a lehetőségeket. Ezen az országos érdeklődésre számot tartó ankétot városépítészeti, vízügyi szakemberek, geológusok, orvosok, sportemberek ismertetik elgondolásaikat Szeged kincseinek kiaknázására.

Az ankétot a városi tanács házában rendezik. Ma reggel 9 órakor Biczó Györgynek, a városi tanács végrehajtó bizottsága elnökeinek megnyitóját követően

négy referátum hangzik el. Pérczel Károly, EM főosztályvezető, „Szeged szerepe a tájban”; dr. Mihály István szegedi egyetemi tanár, „Szeged és környékének hidrogeológiai sajátosságai”; dr. Schulhof Ödön kandidátusa, „Balneoterápiás lehetőségek Szegeden és környékén”; dr. Vadász Gyula EÜM osztályvezető, „Feladataink a mozgásszervi betegségek rehabilitációjában” címmel tart előadást. Felkért hozzászólók: Papp Ferenc műegyetemi tanár és Spiriev Bozsidar, Szófia.

Délután 3 órakor a témakörnek megfelelően két csoportban folytatódik az előadások.

Az Orvostudományi Egyetem I. sz. belklinikáján dr. Leszkay György MÁV főtanácsos, „Balneoterápia a rehabilitáció szolgálatában”; dr. Domokos József reuma szakorvos „Az 5 éves működő szegedi mozgásszervi rendelő tapasztalatai, Szeged és környéke mozgásszervi betegellátásának problémái”; dr. Bencze György adjunktus „Az I. sz. Belgyógyászati klinikán 4 éve működő reuma ambulancián szerzett tapasztalatok a reumoid arthritissel kapcsolatban”; dr. Vetrő János KÖJALL igazgató-főorvos, „Higiénés törekvéseink Szeged fürdővárossá fejlesztésében” címmel tart előadást.

Ugyancsak az Orvostudományi Egyetemen, a szemklinikán délután 3 órakor a második csoportban Füle Lajos VÁTERV osztályvezető „Városrendezés, Szeged fürdővárossá fejlesztésében”; dr. Schmidt Eligius Róbert kandidátusa, egyetemi m. tanár „Hévíz és gyógyvíz feltárási lehetőségek, a magyar medencék (különös figyelemmel Szeged térségére); dr. Bárány István (Testnevelési Tudományos Tanács) „A vi-

FELSŐVÁROS PANASZA

a tanácsnál, a postánál, az élelmiszerüzletnél és a villamosvasútnál

Vajon van-e oka a különben szorgalmas, szerény városnegyednek arra, hogy hallassa akár panasza, akár pedig kérést szavát? Van, nem is egy.

Ezúttal elsősorban a József Attila sugárút középső szakaszának népes környéke mondja el sérelmeit.

Nincs itt senki, aki ne látta volna már a kerületi tanács előtti piros pavilont. Eredetileg az első világháború rokkantjai kapták az akkori viszonyok között esinos külsejű kis épületet, aztán gazdát cserélve, a kereskedelmi szerek hálózatába került. Később elvesztette külsejének varázsát a nemrégben kimúlt bódé, de küldetésének jelentősége ekkor sem csökkent. Ott állt az év elején is a Római körút sarkán, ahol sok éven át odaadásal teljesítette a maga kis kulturális feladatát. Redőnyös nagy ablakából, a napi sajtó mellett, a folyóiratok és képeslapok egész sorát kínálta ünnepnapokon is. Hézagpótló tevékenységét nehezen nélkülözi a környéken, mert lebontása óta csak a kilométernyire lévő körtöltés, vagy az ugyancsak távol eső Lenin körüti hasonló pavilonok tudják munkaszüneti napokon kielégíteni a dolgozók igényeit. Am a hosszú út semmiesetre sem fokozza a vásárlási kedvet.

A lebontást az a tette szükségessé, hogy a fejlődéssel járó megnövekedett gépkocsiforgalom — rálatással — biztonságosabb legyen. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy más alkalmasabb helyiségben ne támadhasson fel újra.

Legcélszerűbb megoldás lenne, ha a két tanács épület összekötő folyosó fogadná be az utódot, ahol csak jelentéktelen belső alakítás szükséges hozzá. A kerületi tanácsnak érdemes lenne fe-

lülvizsgálnia ezzel kapcsolatos jelenlegi álláspontját, amely szerint — mint nekünk mondták — nincs szükség az eltávolított épületnek a régi hely közelében való létesítésére.

A postától az a közönség kívánsága, hogy haladéktalanul korszerűsítse a sugárút 27 számú házban lévő hivatali helyiségét, ahol már három-négy személy sem képes mozogni. Különösen a reggeli órák alatt visszatérő a helyzet. Hozzátehetjük ehhez, hogy a távbeszélő fülke felszerelése a mai állapotban — éppenséggel nem fejezheti ki a postának szocialista fejlődésre való törekvését. A belső világítás annyira »modern», hogy csak annak engedelmessé, aki jól tud toporogni, a készülék tárcsája kopott számjegyei kibetűzéséhez reflektorfény szükséges és az, hogy alulról totózzák ki a telefonálni szándékozók. Hasonló állapot még tanyán is nehezen elképzelhető.

A villamosvasútnál is van messzemenő méltánylat érdemlő követelésük azoknak az utasoknak, akik a sugárút közepén álló állomáson szállnak fel a villamosra reggel 8 és 8 óra között. Illyenkor — különösen rossz idő estén — csak enyhébb közelharc árán lehet feljutni a befelé haladó kocsikra, ahol sok esetben a lépcsők is foglaltak. Hogy ez milyen veszélyt rejt magában ezen a szakaszon, könnyű felmérni, ha tekintettel vagyunk az iskolák felé törekvő kis diákok jelentős számára. Sok esetben látni, hogy a túlszűfolt kocsik miatt gyalog kénytelenek menni a gyerekek — bérlettel a zsebükben.

Itt emlékeztetni kell, hogy

a halottak napján tapasztalt nagy forgalom idején milyen rugalmas a villamosvasút vezetősége, amikor a sürített járatokkal segíti elő a közlekedés zavartalanulását. Fel kell tételni, hogy nem túlságosan szerénytelen kívánságot hangoztatunk, ha hasonló intézkedést sürgetünk — legalább az iskolaidény alatt. A gyermekek is feltétlenül érdemelnek annyi gondosságot a vállalat részéről, mint a temetőbe igyekvők.

Végül az élelmiszerkereskedelemnek is van javítanivalója Felsővárosban. Itt azt kívánja a két körút közötti lakosság, hogy ha már nem szaporítják az üzletek számát, legalább korszerűsítsék a Római körút sarkán 27-es árúda helyiségét. Erre már hangzott el ígéret, de a gyakorlatban csak a cégábla színe változott és megszűnt a kellemetlen szagot árasztó petróleum árusítása. Ez azonban édeskeves ahhoz, hogy a sugárút középső szakaszán levő forgalmas üzlet a mai körülmények között kielégítthesse a közönség igényeit.

Nem kétséges, hogy — mint más vonalon — itt is jelentkezik a fejlődéssel járó problémák, de szembe kell nézni a nehézségekkel és áldozatok árán is megszüntetni azokat.

A kérdéses üzlet nagy hiányossága az is, hogy a ma már csak külső, kevésbé népes területeken még szokásos rövid műszakot tart. Ez semmi szín alatt sem tűkrözi a szocialista kereskedelem eddig elért eredményeket. A háromórás ebéd-szünetet és az azt követő korai zárást sürögősen fel kell szakolni. Előrehaladást vár a lakosság, amit már az is jelentene, ha vasárnap is mérnénk tejet a nagy környékekkel bíró üzletben.

Ormos János

A Béke-Világtanács aranyérmével tüntették ki Eugénie Cottont

A párizsiak meleg szeretettel emlékeztek meg Eugénie Cottont, a kiváló francia közéleti személyiséget, a Béke-Világtanács irodája tagját, a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség elnökének, a Francia Nőszövetség elnökének, a Francia — Szovjet Baráti Társaság Országos Bizottsága tagjának 80. születésnapjáról.

A párizsi Modern Szállóban, D. Velasco, a Béke-Világtanács elnökeinek tagja, a békeharcosok sok millió táborosere nevében üdvözlölte Cottont asszonyt és a megjelentek lelkes tapsától kísérve átnyújtotta neki a Béke-Világtanács aranyérmét.

Rádióműsor

Szombat	KOSSUTH-RÁDIO	PETŐFI-RÁDIO
22.35 Tánccoljunk! Közben: 24.00 — 0.10 Hírek. 0.30 Himnusz.	4.26 Rakóczi induló, 4.30 Hírek. 4.35—7.59 Vidám, frissben. Közben: 5.00 Faluradio, 5.30 Hírek. 5.30 Orvosi tanácsok 5.40 Hírdetőszo. 5.59 Időjelzés. 6.10 Új könyvek. 7.00 Műsor-naptár. 7.59 Időjelzés. 8.00 Műsorismertetés. 8.08 Technikai szünet. 8.10 Szovjet népek zenéjéből. 8.40 Lányok, asszonyok. 9.00 Levelhullás idején... 10.00 Hírek. 10.10 Ovodások műsora. 10.30 Bécsi ver. Részletek. 11 óra Összel a tavon... Zenés kirándulás. 11.00 Déli harangszó. 12.15 Operaszínek. 13.00 Mit olvassunk? 13.15 Szív küldi. 13.45 Válaszolunk halgatóinknak. 14.00 Fúvószené. 14.15 Spenvedés és vígassz. Kritika. 14.30 Antal István zongorázik. 14.55 Műsorismertetés. 15.00 Hírek, közlemények. 15.08 Időjárásjelentés. 15.10 Előszóval — muzsikával. Közben: 16.30 Hat nap a köztársaságban. 17.00 Hírek. 17.10—17.35 Könyvzenéi híradó. 17.30 Gondolat. 18.30 Népi zene. 19.03 A Szabó-család. 19.35 Szívet József hegedül. 19.50 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti kronika. 20.25 Itt a 6-os stúdió! Róna Tibor kabaréműsoraiból. 22.00 Hírek. 22.15 Sporthíradó. 22.30 Ügétversenyeredmények.	5.00 Reggeli zene. 5.30 Műsor-naptár. 6.30 Torna. 8.00—8.10 Hírek. 14.00 Időjárás- és vízállás-jelentés. 14.15 Szombat délután... 14.35 Horgászok órája. 15.00 Operakalauz. 16.00 Hírek. 16.30 Fiáskam, ne hazudj! Rádiójáték. 16.35 Schubert-művek. 17.30 Operatársulatok. 18.00 Hírek. 18.05 Orvosi tanácsok. 18.10 Könyv zene. 18.30 Jambor László énekel. 18.45 Professzor-né, mi az igazság? 19.00 Hírek. 19.05 Hanglemezgyűjtők húsz-perce. 19.25 Népi zene. 20.05 Budapesti Zenéi Hetek. 1961. A szünetben: 20.50 A vasárhelyi órák tárlat. 21.00—21.05 Hírek. 21.05 35 Szentöl szembe Sir John Barbirollival. 22.05 Glenda. Operaszínek. 22.45 Emlékezés Hannover György hegedűművésze. 23.00 Hírek. 23.15 Műsor-zárás.

Televízióműsor

18.00 Robin Hood kalandjai. 2. Az uszárak. 18.30 Ipari mezejek. 19.00 Kisfilm. 19.30 TV-híradó. 19.45 Szünet. 19.50 Művészet és élet. 20.10 Vajh ki ő? Tarsasjáték a stúdióból. 21.10 Vidám percek. 21.25 Kedvenc lemezeink. 22.10 Hírek és a TV-híradó ismétlése.

A GYŐZTES LÓ

Dél előtt kilenc óra tájban, a Mikszáth Kálmán utca 5. számú ház előtt »hősies» küzdelmet vívott gazdájával egy fekete kanca. Szép számú kíváncsi sereglett össze az érdekesnek induló kísérletre, melynek kezdetén a ló szemét jól elkötötték zseb-kendőkkel, hogy semmit se lásson. Azt mondják, hogy a ló okos

állat. No, erről ugyan nem, de arról az esztől szemtanúi bizony meggyőződhetek, hogy ravasznak bízársat lehet nevezni. A negatív »szemevilága nélkül» is bátran megindult, ment is előre-hátra, körbe-körbe, csak éppen oda nem, ahova a gazdája akarta: az ötos számú ház kapu-ajába. Mintegy tíz perces csata

után az átsotthal-mi gazda kénytelen volt kifogni a lovat, szépen kötéken bevezetni a házba. A kocsit úgy tolták be utána; a ló lett tehát a győztes.

— Hiába, nem bírok vele — mondta kényse-redett mosollyal a gazdája — az is-tentérsz hajlan-dó városi házba, feljárom lépni, megszokta az ott-honi homokot...